Dosarul nr.4-134/2024 /4-24109038-38-4-27092024/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

23 octombrie 2024
mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată, compusă din:
Președintele ședinței, judecător Iurie MOVILĂ
Grefieri Mircea DOLGHI
În lipsa:
agentului constatator din cadrul IP Orhei Dumitru BELECCIU
cu participarea:
persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional Ana RÎNJA

examinând în sediul instanței, în ședință publică, în limba de stat, cauza contravențională pornită în privința lui Rînja Ana, născută la *****, IDNP *****, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, domiciliat în satul *****, raionul Orhei, concubinaj, are 6 copii minori la întreținere, neangajată în câmpul muncii, învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) din Codul contravențional,

a constatat

1. Agentul constatator al IP Orhei, comisar, la 24.09.2024 a întocmit în privința lui Rînja Ana, procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 447761, prin care a constatat comiterea de către acesta a contravenției prevăzute de art.63 alin. (2) din Codul contravențional, fiindu-i incriminat faptul că, ”la 31.07.2024, în satul *****, raionul Orhei, Rînja Artemon, născut la *****, a sustras din magazinul COOP Susleni nr.5, mai multe bunuri alimentare inclusiv, băuturi alcoolice și țigări”.

2. La 27.09.2024, procesul-verbal cu privire la contravenție, a fost remis conform competenței, spre examinare în fond și adoptarea deciziei la Judecătoria

Orhei, sediul Central, care a fost înregistrat în cancelaria instanței de judecată, cu nr.4-134/2024.

3. În ședința de judecată, agentul constatator, Dumitru Belecciu, nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, fiind citat legal, fapt confirmat prin dovada de recepționare a citației din data de 01.10.2024..

4. Persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Rînja Ana, în ședința de judecată, a declarat că, la 31 iulie 2024, fiul pe nume Rînja Artemon s-a întâlnit cu prietenul său Stăvilă Grigore, ei se jucându-se, ea îl căuta, la care la un moment dat a fost anunțată și i s-a spus că el a furat dintr-un magazin, apoi toate bunurile furate au fost găsite în casa străbunicului. Rînaja Ana a sunat la poliție și a spus unde sunt toate bunurile, apoi ei au venit și a restituit bunurile, au mai fost furați și bani, iar banii la fel au fost restituiți. Tot ce a fost furat a fost restituit, de asemenea a mai achitat amendă câte 2500 lei, după care la Orhei a semnat că a achitat acei 2500 lei. A concretizat faptul că, solicită să nu fie aplicată pedeapsă.

5. Audiind explicațiile participanților la proces, examinând materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată consideră, necesar de a înceta cauza contravențională în privința lui Rînja Ana, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod contravențional, din următoarele considerente.

6. În sensul art. 462 din Codul contravențional, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată pronunță una dintre cele două soluții:

a) soluția privind încetarea procesului contravențional; sau

b) soluția cu privire la vinovăția persoanei de săvârșirea contravenției imputate și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

7. În acord cu prevederile art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

8. În conformitate cu art. 378 alin. (1) din Codul contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților şi altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale.

9. Conform art. 425 alin. (1), (2) și (5) din Codul contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză . Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

10. În acest sens este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care în cauza Öztürk vs. Germania, Curtea analizează caracterul "penal" al contravenţiei şi statuează că o eventuală distincţie între contravenţii şi infracţiuni în legislaţia internă a statalelor semnatare ale Convenţiei, nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a art.6 din CEDO care garantează dreptul unui individ la un proces echitabil. În cauza Salabiaku c. Frantei, Telfner vs. Austria şi Anghel vs. Romania, Curtea Europeană se pronunţă şi cu privire la aplicarea unor prezumţii relative (cum este cea conferită procesului-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiei), în sensul că nu contravin exigenţelor Convenţiei, cu condiţia că aceste prezumţii să nu impună o sarcină excesivă în privinţa apărării celui acuzat.

11. Potrivit art.442 alin.(1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

12. Prin procesul-verbal cu privire la contravenţie, seria MAI06 447761 din 24.09.2024, Ana Rînja, a fost acuzată de către agentul constatator de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63, alin. (2) din Codul contravențional, fiindu-i incriminat faptul că, " la 31.07.2024, în satul *****, raionul Orhei, Rînja Artemon,

născut la *****, a sustras din magazinul COOP Susleni nr.5, mai multe bunuri alimentare inclusiv, băuturi alcoolice și țigări”.

13. Instanţa de judecată apreciază că, concluzia agentului constatator cu privire la vinovăţia lui Rînja Ana, s-a bazat pe următoarele probe:

- conținutul sesizării nr. 16510 din 26.09.2024, pe faptul că organul de constatare elucidează în acțiunile cet. Rînja Ana,, domiciliată r-nul. Orhei, sat. *****, mama minorului Rînja Artiom, semnele constitutive ale componenței de contravenție prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod contravențional, (f.d 4)

- conținutul încheierii în rezultatul verificării sesizării înregistrate în secretariatului IP Orhei cu nr.7853 din 12.09.2024, sa decis în privința cet. Rînja Ana a întocmi proces-verbal în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod Contravențional ” Neîndeplinirea obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului”, (f.d. 5)

- conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 447761 din 24.09.2024, întocmit în privința lui Rînja Ana în baza art.63, alin. (2), Cod contravențional (f.d.6);

- conținutul ordonanței privind refuzul începerii urmăririi penale din 06.09.2024, prin care sa refuzat pornirea urmăririi penale pe faptul dat, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 186 Cod penal, (f.d.9-10);

- conținutul declarației cet. Rînja Ana asupra faptei imputate din 24.09.2024, (f.d 11);

14. În accepțiunea reglementărilor în vigoare stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte contravenţionale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate şi cercetate la faza stabilirii faptei contravenţionale.

15. Însă, instanța constată că, de către agentul constatator, *din procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 447762 din 24.09.2024*, a expus și incriminat lui Rînja Ana, comiterea faptei că, ” la 31.07.2024, în satul *****, raionul Orhei, Rînja Artemon, născut la *****, a sustras din magazinul COOP Susleni nr.5, mai multe bunuri alimentare inclusiv, băuturi alcoolice și țigări”, concluzionând comiterea de către aceasta a contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) din Codul contravențional.

16. Este de menționat că, la art. 63 alin. (2) Cod contravențional, legiuitorul a stabilit două aliniate care prevede răspundere la pentru: alin.(1) - neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți sau de către persoanele care

îi înlocuiesc a obligațiilor de întreținere, de educare şi de instruire a copilului, și alin.(2) - Acțiunile specificate la alin.(1), dacă au avut ca urmare lipsa de supraveghere a copilului, vagabondajul, cerșitul ori săvârșirea de către acesta a unei fapte socialmente periculoase.

17. Din cele menționate, instanța constată că acuzarea adusă lui Rînja Ana, în baza la art. 63 alin. (2) Cod contravențional, prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria *MAI06 447762 din 24.09.2024*, nu este încadrarea juridică a faptei incriminate.

18. Mai mult ca atât, lecturând învinuirea adusă lui Rînja Ana, expusă în procesul verbal, se relevă o presupusă faptă de sustragere și nicidecum, o faptă care ar putea fi încadrată la art.63 alin. (1) sau (2) din Codul contravențional.

19. În același context, cercetând nemijlocit probatoriul administrat în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție seria *MAI06 447762 din 24.09.2024*, și anume încheierii în rezultatul verificării sesizării înregistrate în secretariatului IP Orhei cu nr.7853 din 12.09.2024, comisar, al IP Orhei, Dumitru Belecciu, se constată că, la 31.07.2024, minorii Stăvilă Grigore, născut ***** și Rînja Artemon născut ***** au pătruns în interiorul magazinului alimentar nr.5, situat în sat. Susleni, r-nul Orhei, de unde au sustras mijloace bănești în sumă de 740 lei, produse alimentare, țigări și băuturi alcoolice, cauzîndu-i COOP Suleni, un prejudiciu material în sumă de 11 484,90 lei.

20. Agentul constatator urmează să realizeze o descriere în concret a contravenției, cu specificarea acțiunii/inacțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor de natura a reda faptei un caracter contravențional, întrucât rațiunea instituirii acesteia a fost de a permite instanței cercetarea legalității procesului-verbal cu privire la contravenție prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice, precum și a echității sancțiunii aplicate. În lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanța de judecată nu poate exercita controlul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenție, intervenind *uno ictu* nulitatea absolută a acestuia.

21. Potrivit art.461 Cod contravențional, rezultă, că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanța încetează procesul contravențional.

22. Pentru respectarea garanțiilor procesuale, instanța de judecată verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 447762 din 24.09.2024.

23. Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată constată că, motivele de nulitate absolută a actului pot fi invocate atât de părți, cât și de către instanță, din oficiu, pentru asigurarea respectării principiilor legalității și al dreptății, stabilite expres în articolele 5 și 7 din Codul contravențional.

24. Prin instituirea exigenților legale prevăzute de art.443 din Codul contravențional, agentului constatator îi revine obligația de a descrie fapta contravențională săvârșită pe deplin. Deci, o descriere generică a faptei contravenționale în procesul-verbal cu privire la contravenție, fără a evidenția elemente de fapt de natură a o individualiza, nu întrunește cerințele de legalitate a acestuia, iar o prezentare generală, lipsită de conținut a faptei, echivalează cu lipsa acesteia și atrage nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție.

25. Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa validă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

26. În acest context, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție sub forma *ad validitatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 din Codul contravențional, este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art.445 din Codul contravențional.

27. Astfel, instanța de judecată va cerceta, dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal de contravenție, așa cum sunt impuse de dispozițiile art.443 din Codul contravențional, referitoare la mențiunile obligatorii, sub sancțiunea nulității.

28. În acest sens este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care în cauza Öztürk vs. Germania, Curtea analizează caracterul "penal" al contravenţiei şi statuează că o eventuală distincție între contravenții şi infracțiuni în legislația internă a statalelor semnatare ale Convenției, nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a art.6 din CEDO care garantează dreptul unui individ la un proces echitabil. În cauza Salabiaku c. Frantei, Telfner vs. Austria şi Anghel vs. Romania, Curtea Europeană se pronunță şi cu privire la aplicarea unor prezumții relative (cum este cea conferită procesului-verbal de constatare şi sancționare a contravenției),

în sensul că nu contravin exigențelor Convenției, cu condiția că aceste prezumții să nu impună o sarcină excesivă în privința apărării celui acuzat.

29. Analizând materialele cauzei contravenționale, instanța a constatat că, în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 447762 din 24.09.2024, (f.d.6):

- nu este indicată încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; (contrar prevederilor art. 443 alin.(1) lit. e) din Codul contravențional);

30. Potrivit prevederilor art. 445 Cod contravențional, *neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator*, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, *a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite* şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, *atrage nulitatea absolută a procesului-verbal*. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

31. Conjunctura descrisă accentuează faptul că, procesul-verbal seria MAI06 447762 din 24.09.2024, nu întrunește condițiile specificate în art.443 alin.(1) lit. b) și e) din Codul contravențional, circumstanțe care, în condițiile constatate, atrag nulitatea absolută a procesului-verbal, și care instanța le consideră că, afectează în mod esențial fondul cauzei.

32. Ținând cont de faptul că standardele CtEDO în materie penală sânt aplicabile şi în sfera definită „contravențională” în sistemul de drept al RM, instanța notează că, procesul-verbal cu privire la contravenție are o importanță deosebită în procesul contravențional, fiind actul de învinuire, în cazul în care cauza se examinează în fond de instanță, prin care persoanei în privința căreia a fost pornită procedura contravențională i se aduce la cunoștință în mod oficial aspectele de fapt şi de drept ale acuzațiilor ce i se aduc și încadrarea juridică a faptei sale.

33. Pentru considerentele descrise, întrucât s-a stabilit netemeinicia, precum și întocmirea procesului – verbal cu privire la contravenție, contrar prevederilor art. 443 și 445 CC, acesta, urmează a fi desființat ca fiind lovit de nulitatea absolută.

34. Având în vedere cele constatate, instanța apreciază că, contravenientul nu poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o fapta asupra căreia planează suspiciunea în ceea ce privește nerespectărilor exigențelor legale impuse prin art. 443 din Codul contravențional, elemente ce sunt esențiale în prezenta cauza.

35. În urma celor indicate, instanța de judecată, ajunge la concluzia încetării procesului contravențional, în privința lui Rînja Ana, pornit în baza art. 63 alin. (2), Cod contravențional, potrivit prevederilor art. 461 din Codul contravențional, din motivul constatării nulității absolute a procesului verbal cu privire la contravenție și lipsei faptului contravenției.

36. În conformitate cu prevederile art.395, 400, 443, 445, 458 și 460-462 din Codul contravențional, instanța de judecată, -

hotărăște

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 447762 din 24.09.2024, întocmit în privința lui Rînja Ana, potrivit semnelor contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) din Codul contravențional.

Procesul contravențional pornit, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 447762 din 24.09.2024, în privința lui Rînja Ana, potrivit semnelor contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) din Codul contravențional, încetează, pe motivul nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Bălți, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, Judecătorul Iurie MOVILĂ